

Foto: Wouter Vocke

Huh? Wat doet dat groene zwaailicht bij het Oude Luxor?

Door [Wouter Vocke](#) - 25 augustus 2018

In de rubriek **Rotterdamse Mysteries** behandelen we iedere week een apart of opvallend gegeven uit de stad. Waarom Rotterdammers 'op Zuid' zeggen in plaats van 'in Rotterdam Zuid'. Of waarom de vlag van Rotterdam **groen met wit** is. En weet je waarom die **poort bij de loempiakraam op de Lijnbaan** er staat? Wij hebben het voor je uitgezocht. Deze week: het **groene zwaailicht bij het Oude Luxor Theater**.

We kregen een vraag van Corneel Bosman binnen via de [mail](#):

"Boven de voormalige ingang van het Oude Luxor zit een groene zwaailicht. Ik heb geen idee waar dit voor kan dienen. Het bedienend personeel had ook geen idee waar het voor is."

Wij dus ook niet, en daarom zijn we op onderzoek uitgegaan!

Geen zwaailicht

Om eerlijk te zijn was de groene lamp ons nog nooit opgevallen. Een blauw, rood of oranje zwaailicht is natuurlijk veel 'normaler'. Maar **groen**? Gaat het groene licht aan als de pauze voorbij is? Is het een alarm tegen inbrekers? Of is het een verzamelplaats voor als er een calamiteit is? Niets van dat, en het antwoord is vrij makkelijk. Wilma van der Linden van het Luxor Theater legt uit: "Het is helemaal geen zwaailicht, maar gewoon een lamp." Aha! Weer wat geleerd. Maar waarom dan? "Het is een lamp in de kleuren van het raam eronder," vertelt Wilma, "dit is door de toenmalige architect zo bepaald." Oké! En wat voor functie heeft het dan? "Behalve verlichting heeft de lamp eigenlijk geen verdere betekenis."

Nou, daar zullen we het dan maar mee moeten doen! Een beetje creatieve vrijheid van de architect. We horen je denken: 'dan bel je de architect toch even?' Maar goed, het heet niet voor niets het **oude Luxor**. De kans dat de beste man nog leeft, is vrij klein. Het gebouw werd in 1917 door architect Pieter Vermaas ontworpen als luxe bioscoop, maar groeide langzaam maar zeker uit tot het belangrijkste theater van Rotterdam.

Gesloopt en vervangen

Het gebouw zoals we het nu kennen is niet het gebouw zoals het er in 1917 uitzag. Luxor- en Rotterdam-kenner Ed Jacobs vertelt ons: "Het Oude Luxor waar over geschreven wordt en zoals het nu hersteld is, is in 1926 of 1928 gebouwd en ontworpen door J. van Wijngaarden. Het pand dat in 1917 is gebouwd en ontworpen door Vermaas met een capaciteit van 1200 of zo stoelen is totaal gesloopt in 1926 en vervangen door die van Van Wijngaarden met 2600 stoelen. Deze versie overleefde de oorlog. Saillant detail het was een Duits bedrijf dat het oudste Luxor in 1918 kocht en sloopte in 1926."

Het Luxor werd gespaard door de Duitse bommen en werd tijdens de oorlog ook gebruikt voor filmvoorstellingen.

Nieuwe oude voorkant

Het Luxor Theater is dus al meer dan 100 jaar oud! Dit schitterende Art Deco gebouw heeft de Duitse bommenregen overleefd en staat na al die tijd nog steeds mooi te wezen op de Kruiskade. Nou ja, al die tijd?

Misschien kun je de 'oude' voorkant nog herinneren? Goed, smaken verschillen, maar wij hadden even een "OH JA!" gevoel toen we die façade die ze in de jaren '70 hadden aangebracht weer terugzagen. Die hadden we namelijk - met een reden - uit ons geheugen gewist. *What were they thinking?!*

Het oude Oude Luxor Theater in 2007 | Foto: Wikipedia/WikiFrits

In oude glorie hersteld

Na opening van het Nieuwe Luxor Theater (2001) op de Kop van Zuid was het de bedoeling dat er op de plek van het nu ineens tot Oude Luxor Theater omgedoopte gebouw een nieuw theater zou verschijnen. Dit werd alleen een stuk duurder dan gepland dus besloten ze om het theater aan de Kruiskade maar te renoveren.

Gelukkig werd het theater weer in de oude stijl terug gebracht, zonder rare jaren '70-gevel. Een Franse architect van een Antwerps architectenbureau, Aude de Broissia, nam het ontwerp voor haar rekening en herstelde ook het mooie oude glazen torentje weer in ere! Na een renovatie van zeven maanden werd het Nieuwe Oude Luxor eind 2014 geopend.

Mysterie opgelost... toch?

Nou ja soort van dan. Want we weten nu wel dat de lamp geen functie heeft en daar voor de sier zit, maar waarom de heer Vermaas of Van Wijngaarden juist voor die plek heeft gekozen zouden we wel heel graag willen weten. Alleen kunnen we dat natuurlijk niet meer aan hen vragen. Of... is het toch het Antwerpse architectenbureau dat de groene lamp daar heeft bedacht, misschien met een knipoog naar de oude architect? We hebben het geprobeerd te vragen maar we kregen de Française en onze zuiderburen helaas niet te pakken.

Dus als iemand anders ons uit de brand kan helpen, dan zien wij die mail graag tegemoet op rotterdam@indebuurt.nl. En anders zal het voor altijd een klein Rotterdams Mysterie blijven! Maar dat is stiekem ook helemaal niet erg, we hoeven niet álles te weten. Toch?

Zit je zelf ook al tijden met een Rotterdams mysterie? Is je iets opgevallen in de stad en wil je weten wat of waarom dat is? [Laat het ons weten](#), dan gaan wij er alles aan doen om dit mysterie te onttrafelen.

Foutje gezien?

